

KS. STANISŁAW JÓZEF KOZA
Lublin–Rzeszów

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA INSTYTUTU EKUMENICZNEGO KUL W ROKU 1997*

Dnia 1 X 1998 r. minęło piętnaście lat działalności dydaktyczno-naukowej Instytutu Ekumenicznego [dalej: IE] Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego¹ Dnia 18 X 1993 r. Senat Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie powołał do istnienia Międzywydziałowy Instytut Ekumenii i Dialogu przy Papieskiej Akademii Teolo-

---

* Prezentacja niniejsza jest kontynuacją dotychczasowych sprawozdań rocznych, które zawierają zeszyty nr 7 (poświęcone w całości teologii ekumenicznej) „Roczników Teologicznych” Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego [dalej: RTKUL] z lat 1993-1997.

¹ Na temat jego genezy oraz dotychczasowej historii zob. przede wszystkim następujące opracowania: S. J. K o z a, *Dziesięciolecie Instytutu Ekumenicznego KUL*, „Biuletyn Ekumeniczny” [dalej: BE], 22(1993), nr 4 (88), s. 21-32; W H r y n i e w i c z, *The Ecumenical Institute of the Catholic University of Lublin*, RTKUL 40(1993), z. 7, s. 170-174; S. J. K o z a, *Z historii Instytutu Ekumenicznego KUL*, RTKUL 40(1993), z. 7, s. 163-170; W. H r y n i e w i c z, *Instytut Ekumeniczny*, w: M. R u s e c k i (red.), *Księga pamiątkowa w 75-lecie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Wkład w kulturę polską w latach 1968-1993*, Lublin: TNKUL 1994, s. 234-243; S. J. K o z a, *Instytut Ekumeniczny Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Dziesięciolecie działalności*, „Studia i Dokumenty Ekumeniczne” [dalej: SiDE], 10(1994), nr 1 (33), s. 113-119; t e n ż e, *Instytut Ekumeniczny*, „Przegląd Uniwersytecki” (KUL) [dalej: PUKUL], 6(1994), nr 4 (30), s. 24-25; t e n ż e, *Instytut Ekumeniczny Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Przegląd wydarzeń*, w: Z. G l a e s e r, S. J. K o z a, R. P i e r s k a ł a (red.), *Dialog Kościołów a tożsamość wyznaniowa. Materiały sympozjum ekumenicznego z okazji 10-lecia Instytutu Ekumenicznego KUL zorganizowanego w Lublinie w dniach 8-9 XI 1993 przez Instytut Ekumeniczny KUL oraz Instytut Teologiczno-Pastoralny, filię KUL w Opolu*, Opole: Wydawnictwo Świętego Krzyża 1994, s. 119-127; W H r y n i e w i c z, *Ekumeniczne dziedzictwo Vaticanum II w działalności Instytutu Ekumenicznego KUL*, w: W. H r y n i e w i c z, J. S. G a j e k, S. J. K o z a, *Ku chrześcijaństwu jutra. Wprowadzenie do ekumenizmu*, Lublin: TNKUL 1996 (dodruk: 1997), s. 248-243; S. J. K o z a, *Instytut Ekumeniczny Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Przegląd wydarzeń trzy-nastolecia działalności*, „Resovia Sacra”, 3(1996), s. 261-279.

gicznej w Krakowie (skrót: MIED)² W rok później (23 XI 1994 r.) nastąpiło otwarcie Instytutu Dialogu Katolicko-Judaistycznego przy Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, który współdziała z Komisją Episkopatu do Spraw Dialogu z Judaizmem³ Fakty te są wyrazem dojrzewania oraz poszerzania się świadomości ekumenicznej w naszym kraju.

W niniejszym opracowaniu postaramy się ukazać ogólną panoramę organizacji kadrowej oraz działalności dydaktyczno-naukowej Instytutu Ekumenicznego KUL w 1997 r. Celem IE KUL jest przecież służba sprawie jedności chrześcijan i Kościoła nie tylko w Polsce.

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA

Na działalność dydaktyczną i naukową Instytutu Ekumenicznego składała się praca trzech Katedr (Teologii Ekumenicznej, Teologii Prawosławnej i Teologii Protestantckiej), dwóch pracowników naukowo-badawczych i jednego stałego współpracownika. W okresie sprawozdawczym nastąpiła zmiana kierownictwa IE. Z dniem 1 X 1997 r. nowym kierownikiem Instytutu został ks. prof. dr hab. Wacław Hryniewicz OMI (po bpie prof. dr. hab. Alfonsie Nossolu⁴), jego zastępcą zaś ks. dr Leonard Górka SVD.

Pracownikami poszczególnych Katedr byli:

- bp prof. Alfons Nossol, kurator Katedry Teologii Protestantckiej (od 1 X 1997 r. wakat; adiunkt Katedry: ks. dr hab. Piotr Jaskóła⁵);
- ks. prof. dr hab. Wacław Hryniewicz OMI, kierownik Katedry Teologii Prawosławnej (od 1 X 1994 starszy wykładowca Katedry: ks. dr Jan Sergiusz Gajek

² Zob. bliżej m.in.: Z. K i j a s, S. J. K o z a, *Międzywydziałowy Instytut Ekumenii i Dialogu przy Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Geneza i pierwsze inicjatywy*, RTKUL 42(1995), z. 7, s. 259-262; BE 25(1996), nr 1 (97), s. 41-45.

³ Zob. m.in.: I. B o k w a, *Kronika Wydziału Teologicznego. (I półrocze 1994/95)*, „Studia Theologica Varsaviensia”, 33(1995), nr 1, s. 220-221; W. C h r o s t o w s k i, *Instytut Dialogu Katolicko-Judaistycznego*, BE 24(1995), nr 1 (93), s. 82-84.

⁴ Z końcem roku akademickiego 1996/97 r. ks. bp prof. dr hab. Alfons Nossol, ordynariusz opolski, długoletni profesor KUL (związany z tą uczelnią od 1957 r.) i aktualny przewodniczący Komisji Episkopatu do Spraw Ekumenizmu (oraz wielu innych komisji i towarzystw naukowych zarówno w kraju, jak i za granicą) zrezygnował z dalszej pracy na lubelskiej uczelni i przeszedł – po skończeniu 65 roku życia – na wcześniejszą emeryturę.

⁵ Po państwowym zatwierdzeniu całego przewodu habilitacyjnego jego pierwszym – tymczasowo – miejscem pracy naukowej stał się od 1 X 1995 r. Wydział Teologiczny Uniwersyte- tu Opolskiego; w okresie sprawozdawczym jego status pracowniczy nie uległ zmianie.

MIC⁶) i kurator Katedry Teologii Ekumenicznej (starszy wykładowca Katedry: ks. dr Leonard Górka SVD).

Pracownikami naukowo-badawczymi (oficjalne i urzędowe określenie spełnianej na naszej Uczelni funkcji brzmi: „pracownik [asystent, adiunkt] naukowy”) byli: ks. dr Stanisław Józef Koza (od 1 X 1994 r. adiunkt naukowy) i p. dr Krzysztof Leśniewski (od 1 X 1997 r. adiunkt naukowy).

Stałym współpracownikiem IE był w dalszym ciągu ks. prof. dr hab. Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv, kurator Katedry Dogmatyki i kierownik Katedry Mariologii.

II. DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNO-NAUKOWA

Prace dydaktyczne IE realizował według programu wykładów i zajęć, zatwierdzonego przez Radę Wydziału Teologii.

Zajęcia dydaktyczne⁷ o tematyce ekumenicznej w diecezjalnych i zakonnych seminariach duchownych czy instytutach teologicznych prowadzili: bp prof. A. Nosol, ks. prof. S. C. Napiórkowski, ks. dr J. S. Gajek, ks. dr L. Górka, ks. dr P. Jaskóła i ks. dr S. J. Koza⁸

Prace badawcze realizowali wszyscy pracownicy IE w ramach szczegółowo opracowanych programów naukowych Instytutu jako całości oraz w ramach własnych indywidualnych programów naukowo-badawczych. Wśród nich należy wymienić w pierwszym rzędzie: publikacje książkowe, dodruk książkowego dzieła zbiorowego pt. *Ku chrześcijaństwu jutra*⁹, współpracę z Towarzystwem Naukowym KUL oraz z Redakcją *Encyklopedii Katolickiej* i Redakcją Wydawnictw KUL.

---

⁶ Pracujący w IE KUL w roku akademickim 1996/97 tylko na pół etatu w związku z pełnieniem od 1 I 1994 r. obowiązków związanych z funkcją wizytatora apostolskiego dla grekokatolików na Białorusi; od początku roku akademickiego 1997/98 przebywał na urlopie bezpłatnym.

⁷ W IE prowadzili je także w określonym programem dydaktycznym IE i Wydziału Teologii KUL zakresie pracownicy naukowcy Instytutu: ks. dr S. J. Koza i p. dr K. Leśniewski.

⁸ Przeprowadził on w pierwszym semestrze roku akademickiego 1997/98 dla studentów studiów eksternistycznych przy Wydziale Teologii KUL przewidziany programem blok wykładów z zagadnień ekumenicznych. Ks. dr S. J. Koza prowadził w tym czasie dla „eksterny” również magisterskie proseminarium naukowe z zagadnień dogmatyczno-ekumenicznych.

⁹ Prace nad tym prawdziwie ekumenicznym dziełem *Ku chrześcijaństwu jutra. Wprowadzenie do ekumenizmu* (red. W. Hryniewicz, J. S. Gajek, S. J. Koza) trwały wiele lat; pozycja ta (828 stron), nad którą pracowało 57 autorów z 10 polskich Kościołów chrześcijańskich, została wydrukowana nakładem Towarzystwa Naukowego i Instytutu Ekumenicznego KUL po raz pierwszy w 1996 r. Zob. też odpowiedni dział („Publikacje książkowe”) niniejszego opracowania, zwłaszcza przyp. 28.

III. PROGRAMY BADAWCZE

Programy badawcze IE KUL prowadził we współpracy z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami i placówkami naukowymi. Ich realizacja przejawiała się w formie kontaktów naukowych, seminariów, sympozyjów, wykładów i referatów oraz publikacji.

Panoramę tych programów przedstawiają następujące tematy badawcze:

– Temat I: *Jedność Kościołów – jedność Europy* – we współpracy z Catholica Unio i Ostkirchliches Institut (Würzburg, Niemcy) oraz Instytutem Historii Cerkwi (Lwów, Ukraina), a także Wydziałem Teologicznym (CMTF) Uniwersytetu Palackeho w Ołomuńcu (Republika Czeska)¹⁰

– Temat II: *Dialog Kościołów – pojednanie narodów* – we współpracy z Arbeitsgemeinschaft der Christlichen Kirchen in der Schweiz (AGChKS; Berno, Szwajcaria), J.A.-Möhler-Institut (Paderborn, Niemcy) i Centro San Egidio (Rzym, Włochy).

– Temat III: *Od unionizmu do ekumenizmu* – we współpracy z The Society of Saint John Chrysostom (Virginia, USA) i Catholica Unio (Würzburg, Niemcy).

– Temat IV: *Ambiwalencja postmodernizmu i badania ekumeniczne* – we współpracy z „Societas Oecumenica” (European Society for Ecumenical Research, siedziba Sekretariatu od 27 VIII 1996: Uppsala, Szwecja) oraz Institut für Ökumenische Forschung (Strasbourg, Francja).

IV SYMPOZJUM I OTWARTE SEMINARIA DYSKUSYJNE

W 1997 r. IE KUL był współorganizatorem jednego sympozyjum naukowego o charakterze międzynarodowym oraz organizatorem dwóch otwartych seminariów dyskusyjnych:

– „Christen aus verschiedenen Konfessionen in ihrer Verantwortung für Gesellschaft und Wirtschaft” Dziewiąte Sympozyjum Ekumeniczne przedstawiciele Kościołów Szwajcarii i Polski (Mikołajki, 10-13 III 1997)¹¹;

¹⁰ Podtemat badawczy: *Sekty zagrożeniem jedności Kościołów i społeczeństw w Europie*.

¹¹ Zob. R. P o r a d a, *Chrześcijanie różnych konfesji wobec odpowiedzialności za sprawy społeczne i gospodarcze. Dziewiąte Sympozyjum Ekumeniczne przedstawiciele Kościołów Szwajcarii i Polski (Mikołajki, 10-13 III)*, RTKUL 44(1997), z. 7, s. 146-149.

Z ramienia IE KUL uczestniczyli w nim zarówno pracownicy (ks. dr hab. Piotr Jaskóła i dr Krzysztof Leśniewski), jak i doktoranci (ks. mgr Przemysław Kantyka, ks. mgr Rajmund Porada i ks. mgr lic. Zbigniew Zembrzuski).

Materiały zostały opublikowane w: P. J a s k ó ł a (red.), *Ökumenische Verantwortung der Kirchen am Beispiel Polens und der Schweiz. Materiały sympozyjum polsko-szwajcarskiego zorganizowanego przez Instytut Ekumeniczny KUL, Polską Radę Ekumeniczną, AGCK i Wydział Teologiczny UO – Mikołajki 10-14.03.1997*, Opole: Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opol-

- „Nasze Kościoły – gotowe do pojednania?” (16 I 1997 – KUL)¹²;
- „Pojednanie przynagła nas” Otwarte seminarium dyskusyjne poświęcone Drugiemu Europejskiemu Zgromadzeniu Ekumenicznemu w Grazu (KUL – 27 X 1997)¹³

V WYKŁADY I REFERATY PRACOWNIKÓW IE¹⁴

Pracownicy Instytutu wygłosili w kalendarzowym roku sprawozdawczym szereg wykładów i referatów, zarówno w kraju jak i za granicą¹⁵:

– Ks. prof. W Hryniewicz OMI: *W sprawie diabła* (Uniwersytet Jagielloński, 27 V)¹⁶; *Czy niewierzący mogą być zbawieni. Uniwersalizm soteriologiczny* (podczas I Europejskiego Kongresu Uniwersalizmu nt. „Współtworzenie środowiska w jednoczącej się Europie” (Uniwersytet Warszawski, 15-20 IX);

– Ks. dr hab. P Jaskóła: *Die christliche Grundwerte am Ende des XX. Jahrhunderts* (podczas Dziewiątego Sympozjum Ekumenicznego przedstawicieli Kościołów Szwajcarii i Polski nt. „Christen aus verschiedenen Konfessionen in ihrer Verantwortung für Gesellschaft und Wirtschaft” w Mikołajkach, 10-13 III);

– Ks. dr L. Górka SVD: *Biblijne podstawowe pojednania chrześcijańskiego* (Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w czasie tzw. Ekumenicznych Dni Biblijnych, Lublin, 31 V); *Podstawy teologiczne dialogu chrześcijańskiego* (Baranowicze, Białoruś, 14 V)¹⁷;

---

skiego [dalej: WTUO] 1997.

¹² Zob. Z. Z e m b r z u s k i, „Nasze Kościoły – gotowe do pojednania?” *Otwarte seminarium dyskusyjne Instytutu Ekumenicznego KUL*. 21 stycznia 1997, BE 26(1997), nr 2 (102), s. 31-37.

¹³ Zob. S. R e j a k, „Pojednanie przynagła nas” *Sprawozdanie z seminarium poświęconego Drugiemu Europejskiemu Zgromadzeniu Ekumenicznemu w Grazu* – w niniejszym zeszycie (s. 155-159).

¹⁴ Autor niniejszego opracowania dysponował tylko nielicznymi danymi.

Podczas Dziewiątego Sympozjum Ekumenicznego przedstawicieli Kościołów Szwajcarii i Polski nt. „Christen aus verschiedenen Konfessionen in ihrer Verantwortung für Gesellschaft und Wirtschaft” w Mikołajkach (10-13 III 1997) referaty bądź komunikaty wygłosili również doktoranci IE KUL: ks. mgr P. Kantyka (*L'Église et la politique*), ks. mgr R. Porada (*Sendung der Kirchen nach dem Dokument des katholisch-lutherischen Dialogs „Kirche und Rechtfertigung”*) i ks. mgr Z. Zembrzuski (*Verso una testimonianza comune delle Chiese*). Zostały one opublikowane w wydanych przez ks. P. Jaskółę materiałach sympozjalnych.

¹⁵ Ze względu na to, iż w r. 1996 IE KUL stanowił dla ks. bpa prof. dra hab. Alfonsa Nossola i ks. dra hab. Piotra Jaskóły już drugie miejsce pracy, podajemy w tym miejscu tylko te dane, do których dotarł autor niniejszego sprawozdania.

¹⁶ Udział w dyskusji panelowej pod powyższym tytułem.

¹⁷ Zob. też dział: „Zagraniczne pobyty naukowe pracowników IE”

- Ks. dr J. S. Gajek MIC: *Ekumeniczne znaczenie tradycji cyrylo-metodiańskiej w kontekście Białorusi* (Baranowicze, 14 V¹⁸);
- Ks. dr S. J. Koza: *Eucharystia prowadzi do jedności; Ekumeniczne doświadczenia w Niemczech* (Nowa Dęba, 18 IX);
- Dr K. Leśniewski: *Church's Responsibility for Environmental Education in Poland* (podczas Dziewiątego Sympozjum Ekumenicznego przedstawicieli Kościołów Szwajcarii i Polski nt. „Christen aus verschiedenen Konfessionen in ihrer Verantwortung für Gesellschaft und Wirtschaft” w Mikołajkach, 10-13 III).

Należy również przypomnieć o czynnym udziale pracowników oraz stałego współpracownika IE KUL w pracach m.in.: Komisji Episkopatu do Spraw Ekumenizmu (bp A. Nossol – przewodniczący; ks. W Hryniewicz i ks. S. C. Napiórkowski – członkowie), Komisji Mieszanej Polskiej Rady Ekumenicznej i Komisji Episkopatu do Spraw Ekumenizmu (ks. S. C. Napiórkowski i ks. W Hryniewicz); Podkomisji Dialogu Episkopatu i Polskiej Rady Ekumenicznej (ks. S. C. Napiórkowski – współprzewodniczący) oraz Komisji do Spraw Ekumenizmu Diecezji Opolskiej (ks. P. Jaskóła – przewodniczący).

VI. ZAGRANICZNE POBYTY NAUKOWE PRACOWNIKÓW IE¹⁹

1. *Udział w kongresach, sympozjach czy sesjach naukowych*

– II Europejskie Zgromadzenie Ekumeniczne nt. „Versöhnung – Gabe Gottes und Quelle neuen Lebens” [„Pojednanie – dar Boży i źródło nowego życia”], Graz, 23-29 VI: ks. dr L. Górka SVD, ks. dr hab. P. Jaskóła, ks. dr S. J. Koza i p. dr K. Leśniewski);

– Sympozjum ekumeniczne nt. „Na puti k primireniju” [„Na drogach pojednania”] (Instytut Katechetyczny Księży Werbistów, Baranowicze na Białorusi, 14-15 V: ks. dr J. S. Gajek MIC i ks. dr L. Górka SVD²⁰);

– Posiedzenia robocze Zarządu „Societas Oecumenica” (Strasbourg, 3-4 V oraz Uppsala, 5-7 XII: ks. dr S. J. Koza)²¹

¹⁸ Zob. też dział: „Zagraniczne pobyty naukowe pracowników IE”

¹⁹ Nie uwzględniono danych w odniesieniu do ks. bpa prof. A. Nossola. Autor nie dysponował też pełnymi informacjami w odniesieniu do ks. dra hab. P. Jaskóły.

²⁰ Owocem wygłoszonych tam referatów przez naszych pracowników jest opublikowany w języku białoruskim wspólny artykuł obu uczestników – RTKUL 44(1997), z. 7, s. 71-80.

²¹ Prace dotyczyły przygotowań programowych i organizacyjnych do jubileuszowej X Konsultacji „Societas” pt. „Die Moderne und die ökumenische Forschung”, która została zaplanowana w Szwecji – Uppsala, 20-27 VIII 1998 r.

2. Pobyty naukowo-badawcze

- Prof. W Hryniewicz OMI: Egipt i Izrael (29 VI – 11 VII);
- Dr Leonard Górka SVD: Słowacja i Szwajcaria (Lucerna);
- Dr J. S. Gajek MIC: Węgry (Nyíregyháza, konferencja przedstawicieli hierarchii Kościołów Greckokatolickich)²², Włochy (głównie Rzym, przede wszystkim sprawy Kongregacji Kościołów Wschodnich);
- Dr S. J. Koza: Austria (Wiedeń, 28 VI – 31 VII).

VII. WYWIADY PRACOWNIKÓW INSTYTUTU W MASS MEDIACH²³

- Ks. prof. W Hryniewicz OMI: wywiad radiowy dla Sekcji Polskiej BBC (20 IX); „Piekło” (1 TVP, 8 IX);
- Ks. dr L. Górka SVD: „Pojednanie chrześcijan – sens i realizacja” (Radio Watykańskie, 21 I);
- Zespołowa dyskusja na temat II Europejskiego Zgromadzenia Ekumenicznego w Grazu: ks. dr L. Górka SVD, ks. dr S. J. Koza, dr K. Leśniewski (Katolickie Radio Lublin, 2 XI).

VIII. WIZYTY NAUKOWCÓW ZAGRANICZNYCH

Wykłady gościnne w IE KUL wygłosili:

- Ks. Christopher Lowe (anglikanin z zakonnej Wspólnoty Zmartwychwstania w Londynie, Anglia): *The Historical Episcopate and Church Unity: Discussions between Anglicans and Lutherans* (9 V);
- P. mgr Renate Meier (tłumaczka, Euskirchen, Niemcy): *Ekumeniczne doświadczenia niemieckiej chrześcijanki* (12 XI).

---

²² Zob. na ten temat: K. P e k, *Ekumeniczna deklaracja hierarchów katolickich Kościołów wschodnich Europy. Nyíregyháza 1997*, RTKUL 44(1997), z. 7, s. 149-153 (tam też polski przekład *Deklaracji* – s. 152-153).

²³ W odniesieniu do ks. bpa prof. A. Nossola, ks. dra hab. P. Jaskóły i ks. archim. dra J. S. Gajka MIC autor sprawozdania nie dysponował odpowiednimi danymi.

IX. MAGISTERIA, LICENCJATY, DOKTORATY

Pod kierunkiem pracowników i stałego współpracownika IE KUL (ks. prof. S. C. Napiórkowskiego OFMConv, przy jego Katedrze Dogmatyki oraz Katedrze Mariologii) powstało kilka prac naukowych związanych ze zdobyciem stopni magistra i licencjata teologii ekumenicznej.

1. *Stopień magistra*²⁴

– Piotr B u ń k o w s k i, *Miejsce encykliki Jana Pawła II „Ut unum sint” w nauczaniu Kościoła Katolickiego na temat dialogu ekumenicznego*, Lublin 1997. Promotor [dalej: Pr.]: ks. prof. dr hab. S. C. Napiórkowski OFMConv. Recenzent [dalej: Rc.]: ks. dr L. Górka SVD. Mps BGKUL, ss. 169 – egzamin magisterski [dalej: egz.] 9 VI;

– Elżbieta D r o z d, *Uniwersalizm Kościoła lokalnego według dokumentu Wspólnej Grupy Roboczej Watykan-Genewa*, Lublin 1997 Pr.: ks. prof. dr hab. S. C. Napiórkowski OFMConv. Mps BGKUL, ss. 126 – egz. 6 X;

– Tereza F e r e n c, *Metropolita Andrzej Szeptycki w służbie jedności Kościoła*, Lublin 1997. Pr.: ks. dr L. Górka SVD. Rc.: ks. prof. dr hab. W Hryniewicz OMI. Mps BGKUL, ss. 81; Aneks[y] s. 78-81;

– Wiktor Ł u t k o w s k i MIC, *Znaczenie nauki Jana Pawła II o Nowej Ewangelizacji dla Diecezji Kamieniecko-Podolskiej*, Lublin 1997 Pr.: ks. prof. dr hab. S. C. Napiórkowski OFMConv. Rc.: ks. dr J. S. Gajek MIC. Mps BGKUL, ss. 86 – egz. 13 VI;

– Bernard M o r a w s k i OFMConv, *Ekumeniczne Deklaracje na Międzynarodowych Kongresach Mariologicznych Rzym '75, Saragossa '79, Malta '83, Kevelaer '87*, Lublin 1997. Pr.: ks. prof. dr hab. S. C. Napiórkowski OFMConv. Mps BGKUL, ss. XIII + 140 – egz. 10 X;

– Paweł N a u m o w i c z MIC, *Maryja polskich ewangelików. Dogmatyczno-ekumeniczne studium wybranych ewangelickich czasopism w Polsce (1955-1995)*, Lublin 1997. Pr.: ks. prof. dr hab. S. C. Napiórkowski OFMConv. Rc.: ks. dr J. S. Gajek MIC. Mps BGKUL, ss. 169 – egz. 15 IV;

– Michał P a g a OFMConv, *Wspólnota niezależnych chrześcijańskich zgromadzeń misyjnych „Rodzina” Studium ekumeniczne*, Łódź–Lublin 1997 Pr.: ks. prof. dr hab. S. C. Napiórkowski OFMConv. Mps BGKUL, ss. 83 – egz. 22 IV;

– Konrad P o t y k a SVD, *Teologia Słowa Bożego w encyklice Jana Pawła II „Ut unum sint”*, Lublin 1997 Pr.: ks. prof. dr hab. S. C. Napiórkowski OFMConv Rc.: ks. dr L. Górka SVD. Mps BGKUL – egz. 2 X;

²⁴ Prace podajemy alfabetycznie (według nazwisk).

– Piotr W e i s e r, *Milczenie Boga w doświadczeniach żydowskich ofiar zagłady*, Lublin 1997 Pr.: ks. prof. dr hab. W Hryniewicz OMI. Rc.: ks. dr J. R. Weksler-Waszkineł. Mps BGKUL, ss. 94 – egz. 7 X.

2. Licencjaty

Ustne komisyjne egzaminy licencjackie z teologii ekumenicznej (11 VI) złożyli z wynikiem pozytywnym: ks. Władimir Aleksiejew²⁵, ks. Adam Cyryl Gierasimczuk CMF, ks. Zbigniew Zembrzusi²⁶

3. Doktoraty

Naukowego stopnia doktora teologii ekumenicznej nie otrzymał w tym roku żaden absolwent Instytutu Ekumenicznego.

X. PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE

Pracownicy IE KUL wydali (samodzielnie lub we współpracy) w 1997 r. następujące pozycje książkowe:

– E. A d a m i a k, *Błogostawiona między niewiastami. Maryja w feministycznej teologii Cathariny Halkes*, Lublin: RWKUL 1997, ss. 177; Aneks: Słownik podstawowych pojęć teologii feministycznej, s. 169-175 – seria: Jeden Pan, jedna wiara 6²⁷

---

²⁵ Napisał pracę licencjacką pt. *Problem wolności człowieka w świetle wybranych utworów F Dostojewskiego*, Lublin 1997 [ss. 132; Spis treści, s. 1; Оглавление, s. 2 – praca napisana w języku rosyjskim, zaś w jęz. polskim: Streszczenie, s. 119-132]. Pr.: ks. prof. W Hryniewicz OMI. Rc.: ks. dr J. S. Gajek MIC. Mps BGKUL.

²⁶ Egzamin licencjacki z teologii dogmatycznej zdał 20 VI 1996 r. *magna cum laude* w Rzymie. Tam też obronił pracę licencjacką napisaną w języku włoskim na Wydziale Teologii Dogmatycznej Papieskiego Ateneum Św. Krzyża (Pontificio Ateneo della Santa Croce a Roma) pt. *Il ministero ecclesiastico nei dialoghi cattolico-ortodosso e cattolico-luterano*. Pr.: ks. prof. Raul Lanzetti. Od 1 X 1996 r. przeniósł się do IE KUL – został przyjęty na drugi rok studiów z koniecznością zaliczenia wybranych przedmiotów z pierwszego roku kursu licencjackiego. Z egzaminu licencjackiego z zakresu teologii ekumenicznej został zwolniony – za zgodą Zarządu IE KUL – decyzją ks. dziekana Wydziału Teologii KUL prof. dra hab. Anzelma Weissa.

²⁷ Publikacja rozprawy doktorskiej pt. *Maryja w feministycznej teologii Cathariny Halkes*, powstałej w Katedrze Dogmatyki pod kierunkiem ks. prof. S. C. Napiórkowskiego OFMConv, a obronionej 7 VI 1994 r. Rec.: ks. prof. R. Rogowski (Papieski Wydział Teologiczny we

- S. G a e k (red.), *Edin Gospod' Na putjach k edinstvu christian*, perevod: A. Dobroer, Lublin: Naučnoe Obščestvo Lublinskogo Katoličeskogo Universiteta 1996 [książka ta ukazała się w styczniu 1997 r.], ss. 290;
- W H r y n i e w i c z, J. S. G a j e k, S. J. K o z a (red.), *Ku chrześcijaństwu jutra. Wprowadzenie do ekumenizmu*, Lublin: TNKUL 1996, ss. 828 (dodruk: 1997)²⁸;
- W H r y n i e w i c z, *Pedagogia nadziei. Medytacje o Bogu, Kościele i ekumenii*, Warszawa: Verbinum 1997, ss. 187;
- P J a s k ó ł a (red.), *Tożsamość i dialog. Materiały seminarium wykładowców dogmatyki poświęcone potrzebie recepcji wyników międzywyznaniowych dialogów doktrynalnych w wykładach z teologii dogmatycznej – Opole–Kamień Śląski*, Opole: WTUO 1997, ss. 111, seria: Sympozja 15;
- P. J a s k ó ł a (red.), *Ökumenische Verantwortung der Kirchen am Beispiel Polens und der Schweiz. Materiały symposium polsko-szwajcarskiego zorganizowanego przez Instytut Ekumeniczny KUL, Polską Radę Ekumeniczną, AGCK i Wydział Teologiczny UO – Mikołajki 10-14.03.1997*, Opole: WTUO 1997, ss. 108; Inhaltsverzeichnis (Spis treści), s. 107-108, seria: Sympozja 18;
- P. J a s k ó ł a (red.), *Pojednanie narodów i Kościołów. Materiały symposium poświęconego problematyce II Europejskiego Zgromadzenia Ekumenicznego – Graz '97. Opole 14.05.1997*, Opole: WTUO 1997, ss. 166, seria: Sympozja 19;
- P. J a s k ó ł a, S. J. K o z a (red.), *Chrystus naszym pojednaniem. Prace przygotowane przez Instytut Ekumeniczny KUL dla upamiętnienia działalności naukowo-dydaktycznej Ks. Bpa Prof. Dra hab. Alfonsa Nossola w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim*, Opole: WSK 1997, ss. 252;
- K. L e ś n i e w s k i (red.), *Żywoty świętych. Księga druga: październik*, [Opracował Zespół: A. Jemeljanuk, K. Leśniewski, M. Łukaszuk-Piekara, A. Mańko], Lublin: WPDŁ-Ch 1997, ss. 480; Słowniczek wybranych terminów, s. 464-469; Indeks imion świętych, s. 470-474;
- J. M a j e w s k i, *Błogostawić mnie będą. Nowotestamentalny obraz Matki Pana według katolicko-luterańskiego dialogu w USA*, Lublin: RWKUL 1997, ss. 198, seria: Jeden Pan, jedna wiara 7²⁹

Wrocławiu), bp prof. A. Nossol (KUL).

²⁸ Jury konkursu IV Krajowych Targów Książki Akademickiej „Atena '97” (Warszawa, 5-8 XI 1997 r.) przyznało Towarzystwu Naukowemu KUL „nagrodę specjalną za Najlepszą Książkę Akademicką w Dziedzinie Nauk Społecznych”

²⁹ Publikacja pracy doktorskiej pt. *Nowotestamentalny obraz Matki Pana według dialogu katolicko-luterańskiego w USA*, powstałej w Katedrze Mariologii/Dogmatyki pod kierunkiem ks. prof. S. C. Napiórkowskiego OFMConv, a obronionej 9 VI 1994 r. Rc.: ks. prof. M. Ugłorz (ChAT), bp prof. A. Nossol (KUL).

Instytut Ekumeniczny przygotował również materiały do piątego samodzielnego zeszytu „teologii ekumenicznej” (Komitet Redakcyjny: Wacław Hryniewicz OMI, ks. Stanisław Józef Koza [sekretarz]; Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv, bp Alfons Nossol) „Roczników Teologicznych” Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego – 44(1997), z. 7, ss. 204; Contents, s. 201-202³⁰

X. WYRÓŻNIENIA I NOMINACJE

Jako wyraz szczególnego uznania dla różnorodnej działalności oraz osiągnięć IE w 1997 r. należy odczytać mianowanie archimandryty dra Jana Sergiusza Gajka MIC konsultorem watykańskiej Kongregacji dla Kościołów Wschodnich (18 VI)³¹

XI. EKUMENIZM DUCHOWY

Działalność naukowo-dydaktyczna Instytutu odznaczała się w dalszym ciągu swoistą duchowością ekumeniczną. Jej najbardziej charakterystycznym wyrazem jest corocznie organizowany przez IE tradycyjny styczniowy Tydzień Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan.

W ramach tego styczniowego tygodnia w 1997 r.³², którego hasło stanowiły słowa św. Pawła Apostoła: „W imię Chrystusa [...] pojednajcie się z Bogiem” (2 Kor 5, 20), słowo Boże – podczas południowej Liturgii Eucharystycznej w kościele Akademickim KUL – głosili kolejno zarówno pracownicy naukowcy KUL, jak i zaproszeni goście z bratnich Kościołów chrześcijańskich: ks. prof. Wacław Hryniewicz OMI, zastępca kierownika IE KUL (oraz przewodnictwo w Liturgii Eucharystii [dalej: PE], 18 I); ks. bp prof. Wiktor Wysoczański – Kościół polskokatolicki, Warszawa (PE: ks. prof. W Hryniewicz, 19 I); ks. prof. Janusz Nagórny, KUL (oraz PE, 20 I);

---

³⁰ Zeszyt jest tradycyjnie wielojęzyczny i zawiera artykuły w języku angielskim (2), białoruskim (1), niemieckim (2) i polskim (3). Artykuły w językach obcych zawierają polskie streszczenia, a pisane w języku polskim – obcojęzyczne.

W dziale „Sprawozdania” zostało opublikowane specjalne memorandum „Societas Oecumenica” („Europejskiego Towarzystwa Ekumenicznego”) na temat faktycznej sytuacji nauczania akademickiego zagadnień ekumenicznych w Europie w oryginalnej wersji niemieckiej – RTKUL 44(1997), z. 7, s. 131-135 – i przekładzie polskim – s. 135-139.

³¹ Wcześniejsze wyróżnienia i nominacje zob. S. J. K o z a, *Działalność naukowa Instytutu Ekumenicznego KUL w roku 1996*, RTKUL 44(1997), z. 7, s. 198.

³² Zob. P. J a s k ó ł a, S. J. K o z a, *Tydzień Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. 18-25 stycznia 1997 roku*, RTKUL 4(1997), z. 7, s. 143-145.

ks. superintendent Zbigniew Kamiński – Kościół ewangelicko-metodystyczny, Warszawa (PE: ks. prof. Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv, stały współpracownik IE KUL, 21 I); ks. dr hab. Jerzy Szymik, KUL (oraz PE, 22 I); ks. prof. Stanisław Zięba, KUL (oraz PE, 23 I); ks. bp prof. Alfons Nossol (oraz PE, 24 I), kierownik IE, Wielki Kanclerz Wydziału Teologicznego UO i przewodniczący Komisji Episkopatu Polski do Spraw Ekumenizmu; ks. mgr Stanisław Wargacki SVD, misjonarz z Nowej Gwinei oraz doktorant KUL (PE: ks. dr Leonard Górka SVD, 25 I).

Przepowiadane słowo Boże wiązało się w swojej zasadniczej treści z aktualnym hasłem Tygodnia Ekumenicznego. Codzienną Eucharystię koncelebrowała w kościele Akademickim KUL – tradycyjnie już – spora grupa księży, głównie spośród studentów i pracowników naszej Uczelni.

Młodzież studencka i pracownicy IE pielęgowali – zapoczątkowany 17 XII 1996 r. – zwyczaj comiesięcznych spotkań o charakterze modlitewnym, stanowiący rodzaj kontynuacji ekumenicznej działalności oraz ekumenicznej spuścizny duchowej s. Stanisławy Andronowskiej na terenie Lublina.

Należy nadto dodać, że ks. Leonard Górka SVD w dalszym ciągu regularnie współpracował z dwiema wspólnotami neokatechumenatu w Lublinie.